

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Cap. III. De adjunctis Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

tiones negant, verba & opera rogati fatentur; quòd illas non æquè agnoscant; aut advertant, *Lay. hic. c. 13. Con. d. 7. du. 7. Fagund. Prop. l. 4. c. 4. s. 2. Dian. p. 3. t. 4. R. 99.*

CAPUT III.

De Adjunctis Pœnitentiâ.

DUBIUM I.

Quid sit sigillum confessionis, & qui ad illud teneantur?

Resp. I Sigillum hoc est obligatio juris divini strictissima in omni casu, etiam quo integri regni salus perichitaretur, ad tacendum, etiam post mortem pœnitentis dicta in confessione (id est, in ordine ad absolutionem sacramentalem) omnia, quorum revelatio Sacramentum redderet onerosum, vel odiosum; *Vnde resolves.*

I. Violatio hujus sigilli duplicem habet malitiam, Sacrilegii, contra reverentiam Sacramentis debitam & Injustitiæ, ex pacto virtuali inter pœnitentem & Confessarium de secreto isto servando omni casu. *Dian. p. 5 t. 11. R. 2. ex Fagund. Kellison. &c.* Neque hic datur parvitas materiae, *Dian. p. 5 t. 5 R. 8. ex Mald. Bald. &c.*

II. Non inducit hæc obligatio, 1. Per confessionem factam fictè, v. g. ad furandum, est hoc casu adhuc prudenter tacendum sit, *v. Dian. p. 5 t. 11. R. 26.* 2. Si quis extra confessionem accipiat aliquid sub sigillo confessionis, quia tantum est obligatio secreti naturalis, gravior aut levior, pro rei exigentia.

III. Non frangitur sigillum, 1. Si in genere di-

Titium tibi confessum esse venialia, aut esse
 probum, innocentem, modò non dicas in iis cir-
 cumstantiis, ex quibus colligi possit, alios esse
 nocentes, vel confessos mortalia, 2. Si dicas N.
 tibi esse confessum, etsi in certis circumstantiis
 hoc quoque periculosum sit. *Laym. c. 14. num.*
 21. Imò si pœnitens verbo vel facto, (v.g. clâm
 accedendo) significaverit se nolle sciri quòd sit
 confessus, Confessarium revelare sigillum vo-
 lunt *Regin. Nav. & Mercer. apud Dian. p. 5. t. 11.*
R. 47. quia pœnitens confitendo Confessario ex-
 traordinario veniret in suspicionem gravioris
 criminis, quòd *Tambur. in append. c. 3.* dubiè con-
 firmat, asserens, se vereri ne talis accedat ad fra-
 ctionem sigilli. Si peccata ita referas, ut mora-
 liter loquendo, persona innotescere non possit,
 neque communitas aliqua etiam parva infame-
 tur, ut quòd ibi talia vitia regnent. *v. Dian. p. 2. t.*
15. R. 13. id enim esset contra sigillum. Unde *Tur-*
rian. apud Dian. p. 5. t. 11. R. 45. & *Tambur. in*
append. c. 3. reprehendunt Superiorem localem,
 qui Provinciali fortè dicat, in sua domo sape po-
 stulari licentiam absolvendi à reservatis: quia
 potest redundare in ignominiam & damnum
 domus, etsi idem *Tambur. cap. 4. num. 2.* dicat
 probabile esse, quòd non sit contra sigillum, si
 dictæ licentiæ petitæ fuerint extra Confessionem.
 4. Si utaris notitiâ extra confessionem acquisitâ,
 imò ipsum peccatum, quòd aliunde tibi inno-
 tuit, aperias, modo nullam circumstantiam ex so-
 la confessione notam; nec certius referas, quàm
 extra confessionem nosti: quo in casu opus est
 ma-

magna cautela, & tutissimum est silere, *Laym*
6, 14. n. 16.

IV. Quando plures v. g. studiosi vel amici, &c. tenentur ferre testimonium confessionis, Confessarium teneri id dare, etiam iis, quos non absolvit, docet *Con. di. 9. dub. 1. Fagund. & Dian. p. 5. t. 11. R. 22.* tum ne id negando prodar aliquo modo sigillum & pœnitentem: tum quia dando non mentitur, cum tantum testetur, esse confessum. Verùm *Bonac. d. 5. q. 6. s. 5. p. 4. & Card. de Lugo d. 23. s. 3.* docent; tali schedam negare, non esse contra sigillum, (idemq; concedit *Aversa q. 18. s. 2* si non constet pœnitentem accessisse hunc Confessarium) tum quia nihil dicit, sed tantum non approbat testimonio positivo confessionem, ad quod non tenetur; nec quidquam facit ex quo possint cognosci delicta pœnitentis: tum quia aliàs via aperiretur fraudibus, & multi improbi Parochos in Paschatè deciperent, tum quia potest esse consuetudo, ut scribatur absolutum esse, quod falsum erit scribat; & si omittat; sigillum franget: tum quia scandalosum erit & iniquum publicæ meretrici perseveranti (uti & occulto peccatori, sic pallianti suam iniquitatem) testimonium dare confessionis: neque Confessario imputandum erit, quod eum positivè non defendat.

V. Sub sigillum cadunt I. Omnia peccata pœnitentis, tam futura, quàm præterita: (siquidem hæc animo se accusandi sint manifestata; secus si per modum simplicis narrationis, vel ut Confessarium ad simile peccatum induceret, *Dian. p. 5. t. 11. R. 25. & Suar. & Galii 8.*) ideoq; peccat mor-

taliter, qui sive directè, sive indirectè aperit aliquod veniale in particulari, etiã leve Titii: quia materia sigilli parvitatem non habet, ut est omnium ferè sententia apud *Dian. p. 5. t. 5. R. 8. & Tamb. in append. c. 8.* vel qui in genere dicit, cum sibi confessum esse aliquod mortale, vel casu reseriatu, vel excommunicatione, vel non esse absolutu ob indispositionem. Imò Confessor e, qui dicat absolutè, Ego Petrum non absolvi, frangere sigillum dicit *Dian. p. 5. t. 11. R. 42 ex Suar. & Galia 9. 2.* Etiam peccata complicitis, sive prudenter sive imprudenter detecti, *Suar. Vasq. &c. commun. apud Dian. p. 3. t. 4. R. 121.* An verò liceat interrogare de complice, ad ejus correctionem faciendam, illamq; ex licentia pœnitentis facere affirmat *Suar. & Fagund.* contra *Bon. Loream. Nugnum, & alios Thomistas, v. Dian. p. 3. t. 4. R. 113. Card. de Lugo d. 16. n. 426.* ubi docet, posse aliquando pœnitentem à Confessario obligari, & cogi ad manifestandum complicem extra confessionem. 3. Pœnitentia imposta si gravis sit, hoc est; quæ consuevit injungi pro mortali (qualis nunc esset, ait *Dian. p. 5. t. 11. R. 31. Corona B. V. non verò Miserere*) *Avers. 18. f. 6.* 4. Peccatorum circumstantiæ, quas taceri pœnitentis interest, etsi dictæ sint post absolutione, v. g. si spiritus sacros Ordines susceperit, si nobilitate jactaverit, &c. Bona verò pœnitentis, & cætera imperinentia, quæ per accidens interponuntur, nec odium Sacramento pariunt, v. g. propositum religionis vel matrimonii, sæpè quidem (si nimirum pœnitens ea tecta velit) sub obligationem secreti naturalis

naturalis, non tamen sacramentalis, cadunt. Ex-
cipit *Tann. & Con.* nisi pœnitens, talia dixerit in
ordine ad explicanda peccata; tunc enim sigillo
sacramentali claudi tenent, cum *Dian. p. 5. s. 11.*
R. 5. Idem de virtutibus & vitiis affirmat *Gran.*
contra *Regin. & Mald.* apud *Dian. l. c. R. 30.* de de-
fectibus naturalibus (v.g. illegitimè natum esse)
& de vitiis occultis corporis, *Con. Hurt. & Kall.*
contra *Gran. Mald. &c.* quia ea sub sigillum cade-
re absolute ajunt apud *Dian. l. c. R. 29.* Item de iis,
quæ alios concernunt, & tamen peccata non
sunt: *Mald. & Dian. l. c. R. 38.* Deniq; de scrupulis
(contra *Con. & Gran.* qui eos sigillo clausi abso-
lute affirmant, & contra *Marchant.* qui absolute
negat) idem tenet *C. Lugo,* nimirum si pœnitens
scrupulositatem confiteatur, aut ad declaranda
peccata vel conscientiam afferat, ait cadere sub
sigillum, quia est in obliquo saltem materia con-
fessionis. Secus, si non cognoscatur ex pœnitenti-
æ relatione, sed videatur, & percipiatur, v.g. ex
modo confitendi. Idem dicit de aliis defectibus
naturalibus v.g. quod sit blæsus, rudis, hebetis in-
genii &c. Et sic excusat Confessariû, qui de pœ-
nitente dixit, quod impertinentiis & nænis ca-
pit sibi frangat. *vid. d. 23. sect. 3. n. 60. Gran.* tam è
id improbat & *Con.* apud *Dian. p. 5. s. 11. R. 50.* ait
esse periculosum, & posse facile frangi sigillum
indirectè. Denique *Tamb. in app. c. 3.* doctrinæ isti-
ne quidem ut probabili acquiescit, atque eam à
Dian. l. c. immeritò vocari communem, cû *Gran.*
Hure. Palau, Buny, &c. refragentur, aliterque li-
mitans ipse ait: si isti defectus, v.g. esse blæsum,
eudem,

idem, scrupulosum, &c. sint passim noti, non
 cadere sub sigillum; secus, si sint ignoti: quia
 confessio immunis esse debet ab omni odio.
 Resp. II Ad sigillum tenentur omnes, ad quos
 quomodocunque notitia sacramentalis confes-
 sionis pervenit: qualis est. 1. Confessarius qui si
 se auditis in confessione rogetur, potest negare,
 etiam si opus est, cū juramento, subintelligendo,
 quod possit dicere, vel potius (ut dicit *C. Lugo d.*
23) quod sciat scientia utili, ad respondendum
 interroganti extra confessionem (excipit *Hen-*
ricus, & Granad cum *Dian. p. 5. t. 11. R. 43.* nisi ex
 illa negatione sequeretur confessionem non fuisse
 integram: v. g. si de publica meretrice rogare-
 tur, an non esset confessam fornicationem: tunc e-
 nim declinando directam responsionem dicen-
 dum esse; illam confessam esse peccata sua, & se
 tunc officio suo.) Imo si peccatum suum sal-
 vo sigillo non possit confiteri, debet omittere,
 quia sigillum strictius obligat, quàm integritas
 confessionis. 2. Superior cui se sistit absolutus à
 reservato, vel à quo petitur licentia absolvendi à
 reservato. *Suar. C. Lugo, &c. contra, Henr. Vasq.*
Con. & Palaum, qui secreto tantum naturali ten-
 eri volunt. 3. Interpres. 4. Qui furtivè, vel casu a-
 liquid audit, licet inculpate. 5. Omnes, quibus a-
 liquid sacrilegè revelatum est: unde de hoc nec
 inter se colloqui possunt. 6. Laicus, qui pro Sacer-
 dote est habitus. 7. Doctor, vel alius, qui cum ve-
 nia poenitentis consulitur, ut habet communior
 sententia, contra *Vasq. v. Dian. part. 2. tr. 15. R. 15.*
 8. Qui alterius rudis confessionem scripsit. 9. Qui
 scri-

Scriptam invenit ac legit, ut docet *Rodrig. Fag. Mald. &c.* apud *Dian p 3 tr. 4. R. 11 2. & p. 5. l. 11. R. 27* contra *Suar. Bon. l. & Laym.* quorum sententia probabilis. Juxta quam, etsi talis teneatur secreto naturali, peccetq; mortaliter, si gravia ac diffamantia vulget: secus tamen, si sciens levia tantum esse, ea legat ex curiositate. Unde consequenter in casu gravissimæ necessitatis, talē confessionem scriptam liceret revelare, (excipit *de Lugo*, nisi tamen per scripturam voluerit confiteri ut mutus, vel petere facultatem absolvendi à casu reservato. *v. d. 2 3. n. 48.*) 10. Etiam secundum aliquos, ipse pœnitens. Verum probabilius est, eum tantū teneri secreto naturali, ratione materiæ, si ea id requirat, tacere audita à confessario, *v. Lay. Dian p. 5. t. 11. R. 8.* Unde resō. *ves.*

I. Extra confessionem, cum licentia pœnitentis, potest agi de auditis in confessione, sive cum ipso, sive cum quocunque alio, etsi periculosum sit. *D. Thom. Suar. Præp. Tann. &c.* Circa quam licentiam requiritur 1. ut sit formalis & expressa; nam præsumpta, tacita, interpretativa, virtualis, (etiam in bonum ipsiusmet pœnitentis) non sufficit. *Fagund. p. 2 l. 6. Tan Mald. & ceteri DD. commun.* 2. Ut sit libera ac spontanea, non vi, injuria, dolo, vel per preces importunas extorta, vel etiam per metum reverentialem ipsius Confessarii obtenta. *Henriq. Fagund. l. c. Dian p. 5. t. 11. R. 10 & 24.* 3. Non revocata: nam pœnitentem pro libitu, etiam sine causa, eam revocare semper posse, docet *Fag. & Dian l. c.* 4. Non opus esse ut habeatur in scripto.

10. *Suar. Fagund. ll. cc.* Imò si dubium sit, an Confessor cum licentia locutus fuerit, Sacerdoti potius quam pœnitenti credendum, ex *Graff. & Henrig.* affirmat *Dian. l. c. R. 4.* vel etiam quam hæredibus: v. g. si ex licentia defuncti revelet resolutionē ab iis faciendam. *Tann. & Malder.* qui tamen monet, eo casu non esse dicendū, eam deberi ex delicto, sed solū, quod talib⁹ tantū dari voluerit: satiusq; suaderi moribundis, ut talia secreto codicillo hæredibus injungant, v. *Dia. l. c. R. 32. 5.* Perinde esse siue ea licentia detur verbo, siue facto quod quidē æquivalet expressæ confessioni, v. g. si pœnitens extra confessionē incipiat loqui cū Confessario de delictis in confessione: tunc enim posse hunc prosequi docet *Aver. l. 9. s. 7. Tamb. in append. c. 1. ex Bonac.*

II. Frangitur sigillum, si cum pœnitente, extra confessionem, sine ejus venia, agas de auditis in confessione, aut ea te scire ostendas. Quod veniunt putat *Sanch.* contra *Suar. & Laym.* etiamsi cum eo tractare velles de essentiali errore in ea commisso, quem illi significare, sine ejus venia non licere, docet *Regin. Fagund. Bonac. & alii* contra *Filliu, Turian. & c.* apud *Dian. p. 3. t. 4. R. 17.* Dixi, extra, quia intra confessionem potest fieri mentio præcedentiū, ut patet ex praxi confessionariorum, qui ob recidivam arguunt & absolutionem aliquando negant. Ita *Henry. Prap. Gran. Mald. & c.* apud *Dia. p. 5. t. 11. R. 20* ubi ipse cum *Fagund.* negat id licere sine expressa licentia pœnitentis, nisi de iis, quæ iterum confitentur, vel saltem tangit. v. *Dia. l. c. & p. 2. tr. 1. miss. p. 12. & p. 9. tr. 11. R. 13.*

III. Fra-

III. Frangit sigillum, qui dicit se in tali monasterio audivisse grave peccatum, tametsi non nominet personam: *Dian. p. 5. t. 11. R. 35.* & alii 3. cum *Malder.* Additq; graviter peccare eum, qui dicit in hoc vel isto Ordine Religioso hoc vel istud peccatū fuisse admittum, quod ex sola confessione novit, imò nec de civitate vel certo loco, quo quis confessiones audivit, licere dicere, quod gravia fiant, vel talia & talia peccata committi soleant (nisi id aliunde constet) docet *Hurr. Kell.* & *Mald.* apud *Dian. l. c. R. 35.* quia potest redundare in gravamē & infamiam ipsi^o communitatis, & fortè etiam civium in particulari, quando civitas non est ampla, & pœnitentes suspecti, atq; ad eò confessio hæret illis odiosa, v. *Dian. l. c. R. 36.* ubi cum *Malder.* docet, Confessarium, qui paucos habet pœnitentes sibi subditos, (v. g. Moniales uni^o monasterii) scandalum dare, si coram illis concionetur de vitis auditis in confessione: quia confessæ faciliè suffunduntur pudore.

IV. Notitiâ in sola confessione acceptâ, nullo casu uti licet, si periculū sit revelationis, saltè indirectæ. Verū si nullum sit periculum, ut vel pœnitens, vel usus scientiæ innotescat, etsi probabile sit, licere uti ad alterius gubernationem, v. g. negando suffragium ei, quem ex sola confessione scit indignū esse, vel claudendo ostium, per quod quis noctu ingreditur ad peccandum: item cognita prodicione futura, monendo de diligenti custodia, impediendo clam matrimonium, quando scitur impedimentum, ut docet *Vasq. Henr. Navar. &c.* Contrarium tamen verius videtur,

quod docet *Fumus, Sanch. Cōn. Laym. Dian. p. 4. R. 76. & p. 5. t. 11. R. 3.* & alii, quia hæc doctrina posset pœnitentem absterere à confessione Et eundem superioribus religionum talis gubernandi modus prohibitus est, Anno 1594. cum in Societate Jesu jam ante idem statutum esset, prohibereturq; contrarium docere, *v. Dian. p. 4. t. 4. R. 202.* Contra verò ad sui ipsius gubernationem licere in casu eâ scientiâ uti, videri probabilius, v.g. abstinendo à calice, in quo scitur esse venenum, delectando à silva, in qua paratam sibi mortem sciat, et unius latronis confessione, docet *Sylv. Henriq. Cōn. Laym. hic c. 15. contra Suar. Dian. p. 5. t. 11. R. 45.* Excipit *C. Lugo*, nisi actio, vel omissio Confessio inducat notitiam peccati, vel damnum affectu confitenti, contra *Cōn. di. 9. dub. 4. & c.* qui putat licere, etsi inde mors pœnitenti immineret à locis inferenda, *v. l. c. num. 108.*

V. Deniq; facere aliquid ex quo soli pœnitenti innotescere possit, id fieri ex notitia confessionis, esse contra sigillum, negat *D. Thom. Bon. Sot. Vasq. & c.* affirmat *Sylv. Valent. Cōn. Dian. p. 3. t. 4. R. 46.* Idem confirmat *Fagund. Gran. Lugo & Avers. q. 18. s. 8.* si tale sit, quod pœnitenti ruborem, vel molestiam afferat, v.g. si vultum ei austeriorem ostenderet, vel eum declinaret; secus si ei sit gratum, vel saltem confessionem odiosam, aut difficilior non reddat; v.g. si audisset eum ad indignationem, aut odium provocatum, vel in tentationem incidisse ex certo facto; vel dicto ipsius Confessarii, indeq; ipse à talibus factis, vel dictis abstinere, &c.

Hh

DU-

DUBIUM II.

Quale sit præceptum, & qua obligatio confessionis?

Resp. Præceptum confitendi, tum Divinum, tum Ecclesiasticum, sub mortali obligat omnes, ac solos baptizatos, qui habent mortale: illud in articulo mortis: hoc verò postquam ad annos discretionis pervenerint, & simul, ut confiteantur proprio Sacerdoti vel alteri, cum ejus venia, semel in anno, computando ab una confessione ad aliam, ut quidam docent, vel ab initio Januarii, ad finem Decembris, ut habet communior, vel denique à paschate ad Pascha, ut consuetudo ferè obviat, propter communionem, *Suar. d. 35. §. 2. Vasq. q. 90. §. 2. Card. de Lugo, d. 15. sess. 3. 4. 6. & 7. Cón. d. 5. dub. 6.* Unde resolves.

I. Tenentur hoc præcepto. 1. Heretici & Apostatae, pueri doli capaces, saltem post septennium. *vid. Dian. p. 4. tr. 3. Res. 52. Card. de Lugo, h. c. §. 2. 144. & 149.* 2. Ingrediens periculosam navigationem, vel conflictum. 3. Mulier tenera primiparicula, vel quæ solet habere partus difficiles. 4. Reus morti adjudicatus. 5. Qui signa habet mortis naturalis.

II. Improbabile est, quod docet *Sa. V. Confessio*, Ecclesiam non obligare ante pubertatem, cum anni discretionis citius attingantur, & cõstet mortaliter peccari posse sub annum nonum, vel decimum, imò ante. Unde si talis puer, crasso saltem

modo videatur cognoscere, Deum per hoc vel illud offendere, ostendatque dolorem, & propositum, & præcipua fidei mysteria cognoscat, debet absolvi: secus tamen, si non notetur sufficiens usurpationis, si verò dubiū sit, potest, (imò in articulo mortis debet) absolvi sub conditione, v. *Lay. lib. 3. c. 6. s. Dia. p. 4. t. 4. R. 53. & Card. de Lug. l. c. & d. 17. n. 22.* ubi docet, etiam extra articulum mortis, obligationem præcepti, talē esse sub conditione absolvendum, ne gratia sacramentali privetur,

III. Non obligatur, qui tantum habet venialia, nisi consuetudo habeat, & cogit etiam quisque possit, ut in paschate saltem se sistat Pastori, ut cum reliquis eum ad communionem admittat, sed quod Pastor tenetur, si alter dicat, se mortalis culpæ non esse conscium. *Suar. d. 36. l. c. & c. communititer.*

IV. Probabile est, eum, qui uno anno, sive cum, sive sine culpa sua, non satisfecit præcepto, teneri adhuc quamprimum potest, anno sequente: quia terminus non apponitur ad finiendam, sed ad nondiffinendam obligationem. Ac proinde talem toties peccare mortaliter, quoties oblatam occasionem negligit; docet *Bon. d. 5. q. 5. s. 2. Suar. Vasq. Card. de Lugo, l. c. num. 177. contra Sylv. Valent. Lay. Dia. & c.* qui dicunt perseverare in uno eodemque peccato.

V. Satisfaciunt ii, qui confitentur Mendicantibus, etiam in paschate; quia hi habent facultatem à Sacerdote propriissimo omnium fidelium, & Pastore Pastorum. Ita *communiter omnes contra Glossatorem, & Auctorem Parochiani obedientis, contra*

tra quos vide in *Responsis Francisci Fontani editis Vienna Austria, Anno 1634.* allegatam auctoritatem duorum Conciliorum Generalium, Viennensis & Tridentini, 20. Pontificum, 50. Doctorum, & præter totius orbis consensum, multorum quoque Parochorum, testantium, eos esse optimos Parochianos, qui Regulares adeunt, & ab iis instituantur, v. *supra l. 3. t. 5. ca. 1. dub. 3.* Item *Nav. Azor. Faugund. Trull. l. 3. c. 4. d. 2. n. 6. Dia. p. 8. t. 1. R. 88.*

VI. Non obligatur ante finem anni, qui habens mortale, timet ne illud obliviscatur, *Côn. Henric. Card. de Lugo, d. 14. num. 41. & alii, contra Medam. &c.* Si tamen prævideret, se non habiturum occasionem confitendi deinceps toto hoc anno, deberet prævenire, etiam in medio anni. *Card. de Lugo, disp. 15. s. 6. n. 182.*

VII. Non satisfit præcepto Ecclesiæ, per confessionem invalidam, ut docet *Suar. d. 36. §. 7. Filluc. Laym. Card. de Lugo, d. 11. s. 6. §. 5.* Nec per confessionem venialium, ut docet *Dian. p. 4. tr. 4. Resol. 206. ex Hurt. & Mercero.*

VIII. Excusantur ab hoc præcepto, 1. qui physice non possunt: v. g. quibus deest Confessarius. 2. qui moraliter non possunt: v. g. qui prudenter timeant revelationem sigilli, vel qui non possunt sine notabili incommodo vitæ, fortunarum, &c. *Côn. Tamb. c. 4. §. 3.*